

Dana Ptáčková ...

... pletení z proutí a pedigu

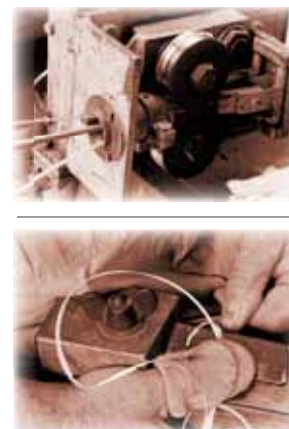
Dana Ptáčková se narodila 23. listopadu 1950 v Morkovicích, významném centru tradiční košíkářské výroby na Moravě. Tato okolnost, jakož i rodinná tradice, zřejmě zapříčinily její volbu věnovat se právě této profesi. Po vyučení pracovala nejprve v místních dílnách Zadrevu a od roku 1973 se stala zaměstnankyní Ústředí lidové umělecké výroby. Kvalita její práce byla v roce 1983 oceněna udělením titulu Mistr lidové umělecké výroby. V roce 1991 založila soukromou dílnu, zaměstnávající téměř dvě desítky pletařů, kteří pracovali na smluvních zakázkách pro ÚLUV. Zánik distribuční sítě a zrušení smluvních zakázek způsobily ekonomický kolaps a nucenou likvidaci dílny. Po strastiplných zkušenostech zaměstnavatele, se nakonec vrátila k práci soukromého živnostníka, v čemž pokračuje doposud.

Dana Ptáčková ve své práci vědomě navazuje na dědictví morkovických košíkářů a snaží se o uchování tradičních vzorů, výrobních technologií a vysoce estetického tvarosloví. Do této skupiny předmětů patří především nejrůznější koše z loupaného proutí, určené pro běžné použití při sběru ovoce nebo hub. Mezi ojedinělé předměty, jejichž výrobu dnes ovládá pouze nemnoho košíkářů, patří několik druhů tažených misek. Vlastní nápady a zručnost uplatnila při navrhování celé řady výrobních vzorů, mezi nimiž jsou zastoupeny nejrůznější nákupní koše, dózy a skříňky, které kombinují tradiční i moderní pletací materiály, jako je loupané proutí a pedig. K vlastním návrhům patří též kolekce

Morkovičtí košíkáři patřili po několik staletí mezi nejvyhlášenější řemeslníky ve svém oboru. Obec byla sídlem cechu a později

živnostenského společenství, které se staralo o zabezpečení materiálu, dostatku zakázek a odbytu na domácím i zahraničním trhu. Základ sortimentu, který se ostatně vyrábí dodnes, představují nejrůznější koše pletené ze zeleného, ale hlavně loupaného vrbového proutí. Svě uplatnění nacházely takřka v každé domácnosti. Menší s uchem sloužily k trhání ovoce, větší

na sbírání brambor a nošení sena, velké ohrabečňáky sloužily ke sbírání klásků na mlátě. Nedělnáky oproti tomu nosily ženy na trh, stejně tak jako rozměrné nůše, v nichž byla uložena vajíčka, tvaroh či máslo. Snaha o zvelebení řemesla vedla na konci 19. století k cílené snaze po zavádění nových výrobních vzorů a materiálů. Právě tehdy vznikly dodnes velice oblíbené proutěné stolky a křesla, pletené z loupavého proutí. Pro výrobu jemnějších "galanterních" výrobků, jako jsou košíky na květiny, skříňky na šití,

toaletní krabičky či ošatky, se začalo používat štípané vrbové proutí a stále častěji také pedig, materiál získávaný z tropické liány v jihovýchodní Asii.

cestovních nádob, lahví a likérových skleniček, opletených nebývale jemným loupavým prutem. Nové impulsy pro její tvorbu přinesla dlouhodobá spolupráce s ÚLUV, jmenovitě výtvarnicí Ivou Vítovou, podle jejíchž návrhů vytvořila celou řadu předmětů. Nové výrobky se vyznačují čistotou linií a tvarů, výborným zpracováním vybraného stylu pletiva a především současným designem, díky kterému se těší velké oblibě mezi zákazníky. V roce 2001 obdržela dokonce Zvláštní cenu na designéřské soutěži Malý úložný prostor pro 21. století.

S prací Dany Ptáčkové se můžeme seznámit nejen v prodejních tradičních řemesel, ale také ve výstavních sálích. V roce 2001 to byla například výstava Proutěný svět Dany Ptáčkové, kterou uspořádalo Masarykovo muzeum v Hodoníně. Stejně často ji můžeme vidět na nejrůznějších jarmacích a přehlídkách tradičních řemesel, a to nejen doma, ale i v zahraničí, kde již několikrát reprezentovala Českou republiku. Svoje zkušenosti předává jednak v rámci rodiny, kde jsou jejími pokračovatelkami dvě dcery a dnes i vnučky, jednak v rámci rukodělných kurzů pořádaných Městským kulturním domem ve Vyškově.

Dana Ptáčková
Svatopluka Čecha 665
768 33 Morkovice
tel. 573 370 137